

N FAGLIG EU DEBAT

UDGIVET AF FAGLIGT UDVALG I FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

NR. 3 • OKTOBER 2022

FÆLLES FRONT FOR LIGESTILLING AF EU-VALG

Det skal være nemmere at stille op til Europa-Parlamentet, mener flere folketingspartier. Enhedslisten vil danne tværpolitisk alliance for at reducere krav om vælgererklæringer.

Af Rune Eltard-Sørensen, journalist

■ Enhedslistens ambition om en demokratisk reform af reglerne for opstilling ved EU-valg i Danmark får medvind fra flere partier på Christians-

borg. Det viser en rundspørge foretaget af Faglig EU Debat.

Alternativet, Frie Grønne, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige støtter allerede nu forslaget om en ligestilling af kravene til antallet af vælgererklæringer, der skal indsamles for at komme på stemmesedlen ved Folketings- og Europa-Parlamentsvalg. Vedtages forslaget vil det betyde, at der blot skal mønstres ca. 20.000 erklæringer for at stille op til EU-valg modsat kravet om 72.000 i dag.

SF: Åben for debat

SF er enig i at de nuværende regler "trænger til et gennemsyn".

– Det virker paradoksalt, at der er så stor forskel på hvad det kræver af vælgererklæringer til hhv. EP og Folketinget. I SF tager vi altid gerne en debat om hvorvidt systemet er indrettet hensigtsmæssigt, og det kan det her forslag være en god anledning til. Vi vil lytte grundigt de argumenter der kommer frem i debatten, siger Anne Valentine Berthelsen, der er SF's EU-ordfører.

Ligesom Radikale Venstre vil SF dog først tage endelig stilling i sagen, når det igang-

– Folkebevægelsen mod EU er utilfreds med, at der skal indsamles væsentligt flere vælgererklæringer i Danmark end i andre EU-lande, udtaler Susanna Dyre-Greensite fra Folkebevægelsen mod EU.

værende folketingsvalg er overstået.

Venstre: Nej til populisme

Venstre afviser på linje med Konservative blankt, at der er behov for en lempelse.

– Personligt synes jeg der er partier nok i Folketinget og i Europa-Parlamentet. Udfordringen med små partier er at de ikke deltager i det hårde arbejde men ofte blot er meget populistiske på enkelte dagsordener. Det hårde arbejde starter med vælgererklærin-

gerne – så det bliver ikke hos mig at dette forslag finder støtte, lyder det fra Kim Valentin, EU-ordfører for Venstre.

Trods gentagne henvendelser på mail, telefon og sms er Socialdemokraterne ikke vendt tilbage.

Fælles front

På baggrund af de positive toner fra flere partier vil Enhedslisten nu arbejde for at skabe tværpolitisk alliance. Formålet er at få flere til at være medunderskrivere på forslaget om at sænke kravene til antallet af vælgererklæringer ved EU-valg.

Enhedslisten fremsatte første gang forslaget selv onsdag den 4. oktober. Men da der blev udskrevet folketingsvalg, så er møderne i Europaudvalget udskudt til efter den 1. november.

– Det er positivt, at så mange støtter op om at skabe et samfund, hvor det bliver nemmere, at kan stille op til valg og folk dermed kan blive en del af den demokratiske proces. Vi ønsker bred opbakning og derfor vil jeg tage en snak med de øvrige partier om at genfremsætte forslaget i fæl-

lesskab, fortæller EU-ordfører for Enhedslisten, Søren Søndergaard.

Holdningskløft

Som tidligere beskrevet i Faglig EU Debat, så har Danmark formentlig de mest restriktive opstillingsregler blandt EU's medlemslande. I Finland kræver det eksempelvis kun 2.000 vælgererklæringer at blive opstillingsberettiget, mens man i Østrig blot skal indsamle 2.600.

Høje adgangskrav forhindrer en fair repræsentation i Bruxelles, frygter kritikerne, og efterlader vælgerne til partier, som de måske ikke deler holdning med.

"Historisk har der flere gange vist sig at være en stor holdningskløft mellem de etablerede partier og den brede befolkning i spørgsmål vedrørende EU. Samtidig ved vi, at det er sværere at skabe folkeligt engagement omkring EU-valgene. Det gør det særlig relevant, at der sikres bedre mulighed for, at nye partier og grupperinger af vælgere kan opnå opstilling til EU-Parlamentet," lyder Enhedslistens begrundelse for en valgreform.

DANMARK

PP

Folkebevægelsen mod EU
Lyngbyvej 42, 2100 København Ø

LÆS OGSÅ

Den trojanske hest vil tage dine penge

Af Kristian Gaardsøe

Læs side 3

Vi har bøjet nakken længe nok

Af Søren Zeuth

Læs side 2

En gåde, at der er så stor forskel

Af Gorm Tommerup

Læs side 2

Faglige kommentarer om vælgererklæringer

EN GÅDE, AT DER ER SÅ STOR FORSKEL PÅ LANDENE

Af Gorm Tommerup, gruppeformand transport, 3F Holstebro. Medl. af hovedbestyrelsen

■ Det er mig en gåde, at der er en så stor forskel mellem landene, og jeg var faktisk ikke klar over det. Jeg stiller mig meget undrende over, at dette ikke er blevet liberaliseret for længe siden.

Danmark er en skoleduks i EU, og er næsten altid et af de

første lande til at indføre nye love fra EU – næsten uanset hvilke. Det burde jo derfor også være muligt at indføre regler i EU, der gælder i alle lande, således at der, indbyggertallet taget i betragtning, vil være samme mulighed for at stille op.

Det stiller det såkaldte demokrati i EU i et dårligt lys, at dette endnu ikke er gjort til en standard.

Hvis det nu ikke er EU, der har mulighed for at ændre reglerne, burde det vedtages i Folketinget, og dette skal ske hellere i dag end i morgen.

OPGØR MED U-DEMOKRATISK BENS PÆND

Af Tommy Christensen, faglig sekretær, 3F Holstebro

■ I forbindelse med det Parlamentsvalg der snart kommer, virker det som om, vores danske folketingspolitikere har en dagsorden, der skal begrænse adgangen til at stille op.

Hvad har de tænkt med de stramme og udemokratiske regler, hvis ikke meningen er at holde dem ude, der ikke allerede er valgt til folkettinget, hvor kravene er helt anderledes for opstilling.

Til folkettinget skal der "kun" være 20.000 stillere, men til parlamentet har man regnet sig frem til 70.635 stillere! Samtidigt med at der er lavet en bekræftigelsesformular med "nem id", noget mange, især ældre, i forvejen har svært ved at bruge, og det bare fordi der var et

par, der snød sig til noget tilskud. (Palludan og Riskjær)

Lad os nu få lavet regler der er til at forstå

Det er sjovt, som vi altid kan finde "lande vi plejer at sammenligne os med", så det passer ind i den dagsorden, man har, men her er vi i en liga helt for os selv, når man ser på resten af landene, der kan stille op.

Britisk forår:

VI HAR BØJET NAKKEN LÆNGE NOK

Af Søren Zeuth (*working poor*)

■ Skraldemanden John oplever en solidaritet, han ikke har mærket i årtier. Og det giver håb i hårde tider.

I 20 år har han dukket nakken. Nu vil vi ikke mere!

John Wriath, 65 årig skraldemand fra Coventry er ikke i tvivl. Han har arbejdet i det kommunale renovationselskab i seks år, og siden januar i år har han været i strejke for højere løn.

Han er gammel nok til at huske tiderne i 80'erne, hvor landet var præget af langvarige strejker. Men der har været stille i mange år.

– Nogen er nødt til at kæmpe. Vi kan ikke forlade os på food banks. Hvis du er millionær, betyder en inflation på 6-8% ikke meget, men for andre ændre det dit liv. Manga af os har ikke betalt el, varme og gas i månedsvis, og derfor siger vi stop.

– En af mine kolleger fortalte mig i går, at de ikke har kunnet holde ferie i tre år, og nu har han solgt sin bil. Hvad gør han næste år? På et tidspunkt løber man tør for ting man kan sælge!

John Wriath viser os sin lønseddel hjemme i det lille parcelhus. Han får 1.440 pund om måneden efter skat. Det svarer til 12.600 kroner. Den gennemsnitlige husleje i området er 7.000 kroner, så der er ikke overvældende meget tilbage til alle de andre regninger, mad osv.

Den lave løn betyder også, at skraldemændene ikke kan få et banklån til en bolig.

– Forskellen på rig og fattig bliver større og større, og mindstelønnen følger ikke inflationen siger John.

Børn mangler mad

Han er flintrende arrig over, at landets nationalbankdirektør har manet til besindighed blandt de strejkende arbejdere: Lønstigninger risikerer nemlig at øge inflationen og dermed prisstigningerne.

– Folk sulter, men ingen bekymrer sig om det, bryder Johns kæreste Laura ind.

–Børn bliver sendt i skole uden madpakker, fordi der ikke er råd. Mine egne børn bor hjemme som 28 årige, for de har ikke råd til andet. Man har næsten lyst til at sige, at de burde emigrere for at finde et

Skraldemand John Wriath: – Først tænkte jeg at det var underligt at stå på blokaden, men jeg kunne se, at de lykkedes mange andre steder ved at stå sammen.

bedre land, sukker Laura. Men John er optimist – i hvertfald, når talen falder på de strejkende skraldefolk.

– Hvis vi vinder, vinder alle lastbilchauffører, buschauffører og skraldemænd. Vi er tæt forbundne. Vi har set, at an-

dre renovationsarbejdere og chauffører har vundet lønstigninger. Min ven kører for Aldi – de fik 4.000 pund (35.000 kroner) i årlig bonus de næste tre år, siger John.

– Først tænkte jeg at det var underligt at stå på blokaden,

men jeg kunne se, at de lykkedes mange andre steder ved at stå sammen. Det er mest de gamle på min alder og så de unge, de er parate.

Strejken har givet håb

– Vi har manglet solidaritet, men det dukker op på blokaden. Der kommer samhørighed, som jeg ikke har set i mange år – og det er ikke kun på mobilen!

Storbritanien har ekstremt stramme regler for, hvornår man må gå i strejke, og det skræmmer mange.

– Folk er bange. De er nervøse for at komme i gæld. Hvis de mister jobbet har de ingenting. Jeg er også bange, men vi er nødt til at sige fra, og strejken her har virkelig givet mig håb, smiler John

Samtidigt er han rasende over, at de vikarer, der bliver sat ind som skruibrækkere, får 20 pund i timen - næsten dobbelt så meget som de ægte skraldemænd.

– Deres planer er at outsource området, men de kan ikke fyre os under strejken, så vi holder fast.

Laura nikker.

3F: MINDSTELØNSDIREKTIV SKAL FOR EU-DOMSTOLEN

■ 3F's formand opfordrer kraftigt til, at Danmark sender EU-direktivet om mindsteløn til EU-domstolen for at teste lovligheden og trække en tydelig streg i sandet i forhold til EU-indblanding i den danske model.

”EU har slet ikke kompetence til at lovgive om national løndannelse og organisering,” siger Henning Overgaard.

”Det står sort på hvidt i traktaten, at det er medlemslandenes ansvar. Derfor er vores klare opfordring, at Danmark anlægger et annullationssøgsmål ved EU-domstolen, for at få testet lovligheden.”

3F's formand anerkender, at der undervejs i den politiske forhandlingsproces og behandling af direktivet er fjernet nogle af de – set med danske øjne – værste bestemmelser, og at EU-kommissionen har forsøgt at indhegne de kollektive arbejdsmarkedsmodeller, som den danske og den svenske.

”Men på trods af dette, er der *ingen* garanti for, at vores måde at forhandle løn- og arbejdsvilkår på og danske lønmodtagere ikke vil blive påvirket af direktivet på sigt, hvis man her bøjer nakken og accepterer EU-indblanding i nationale arbejdsmarkedsforhold, på trods af den mang-

Foto: 3F

Henning Overgaard: – Alle former for tiltag, der på nogen måde kan true den danske arbejdsmarkedsmodel, siger vi nej til.

lende kompetence og klare traktat-tekst, så er det en farlig glidebane for, hvad EU skal lovgive om i fremtiden,” siger

Henning Overgaard.

”Det er nødvendigt, at Danmark trækker en tydelig streg i sandet overfor EU i forbin-

delse med mindstelønsdirektivet. En streg, der tydeliggør traktat-teksten om, at nationale lønforhold og organisering af arbejdsmarkedet er de enkelte medlemslandes ansvar – ikke EU's.”

”3F's grænse er enkel. Alle former for tiltag, der på nogen måde kan true den danske arbejdsmarkedsmodel, siger vi nej til. Det gjorde vi i går, det gør vi i dag, og det vil vi også gøre i morgen. Også hvis de kommer fra EU.”

Uddrag af pressemeddelelse 3F 13.9.2022 ved Lars Frederiksen, redaktionen

DEN TROJANSKE HEST VIL TAGE DINE PENGE

Tusindvis af de fattigste danskere, der går på arbejde, risikerer med tiden at blive endnu fattigere. Det kan blive konsekvensen af ny EU-beslutning om lovfæstet mindsteløn, skriver formand i FOA Nordjylland Kristian Gaardsøe.

Foto: FOA

Af Kristian Gaardsøe, formand for FOA Nordjylland

■ En trojansk hest er redet ind over grænsen til Danmark, efter flere års galop gennem Europa, med start fra slipsedrengenes kontorer i Bruxelles. Den ser smuk, stærk og venlig ud, og nu står den og hviler sig på en dansk mark. Men på et tidspunkt frygter jeg, at den vil smide lænkerne, springe ud over hegnet og ryste al sin skønhed af sig. Dens øjne vil formørkes, og den vil få et lumsk smil på læberne.

Hesten skulle være en smuk gave til danskere med lave indkomster, men en dag vil den ride ud for at jage fattige

folk fra hus og hjem. Hesten symboliserer det nye EU-direktiv om mindsteløn, som i sidste uge blev vedtaget af EU-kommissionen og nu kun mangler at komme igennem EU-parlamentet til september. Direktivet åbner en dør til, at politikerne kan blande sig i danskernes løn og for den sag alle andre EU-borgeres løn.

De europæiske arkitekter bag forslaget lover, at mindstelønsdirektivet ikke vil påvirke den danske model, hvor det er arbejdsgiverne og arbejdstagerne (fagforeningerne), som bestemmer, hvad danske ansatte skal have i løn. Men jeg vil mene, at der er grund til stor skepsis over for det løfte.

80 procent med overenskomst

Med direktivet kræves det nemlig, at minimum 80 procent af et lands indbyggerne har en overenskomst. Det har 82 procent i Danmark, men udviklingen er gået den forkerte vej de senere år, så hvem ved, hvordan det ser ud om fem og ti år.

Kommer vi under de 80

” Vi må i samlet flok gøre alt, hvad vi kan, for at mindstelønnen forbliver en idé i hovedet på en uvidende slipsedreng.

procent, så vil en borger uden overenskomst i praksis kunne gå til EU-domstolen med sagen, og så er der en mulighed for, at Domstolen vil pålægge Danmark at indføre et lovkrav om mindsteløn. Lige nu er der flere af de gule fagforeninger, der gnider sig i hænderne over den udsigt.

Det er fair nok, at EU-direktivet er lavet i erkendelse af, at der mange steder i Europa er mennesker, som betales så ussel en løn på deres job, at de må leve i fattigdom. Så i teorien lyder det jo fint med en lov, der kan sikre en minimumsløn. I praksis er det et kæmpe problem, hvis loven bliver gældende i Danmark.

Her til lands aftales løn- og arbejdsvilkår nemlig i en forhandling mellem arbejdsgiverne og fagforeningerne, som repræsenterer lønmodta-

gerne. Den danske model er ikke fejlfri, men den fungerer i grove træk fremragende og har gjort det i over 100 år.

I det øjeblik lønnen skal fastsættes ved lov, altså når politikere kommer ind i billedet, kan det gå frygteligt galt. Andre steder i Europa, hvor minimumsløn allerede eksisterer, har den udviklet sig til at blive den nye normalløn. Den trækker simpelthen mange med ned på mindstelønsniveauet.

Om end jeg ikke oplever hensigterne som værende dårlige fra Europaparlamentets side, så vil konsekvenserne være det i vores land. Danmark har nogle af de højeste lønninger i EU, og sådan skal det blive ved med at være. Fagbevægelsen er selvfølgelig parat til at indgå i diskussioner og forhandlinger om tiltag, der kan løse de problemer, der helt sikkert er på det europæiske arbejdsmarked.

Men når det kommer til lovgivning, bør EU fokusere på sine kerneområder. EU-lovgivning om områder, der bedst løses på hjemmebanen, er ikke vejen frem.

Working poor – også i Danmark

Det er muligt, at lovfæstet mindsteløn kan gavne lønmodtagerne i lande som Polen, Bulgarien og Rumænien. *One size fits all* kan ikke bare trækkes ned over hovedet på så forskellige nationer som Frankrig, Danmark og Kroatien. Men mindsteløn ved lov vil medføre flere *working poor* i Danmark, altså mennesker, der er fattige, selvom de har et arbejde.

Regeringen og arbejdsgiverne er heldigvis enige med os om, at hesten skal sparkes ud, og vi i stedet skal beholde vores danske model, helt som vi kender den. Vi må i samlet flok gøre alt, hvad vi kan, for at mindstelønnen forbliver en idé i hovedet på en uvidende slipsedreng.

Dette er en blog, taget fra dagbladet Arbejderen, med Kristian Gaardsøe tilladelse og Arbejderen. Indlægget er alene udtryk for skribentens egen holdning.

Nyt folketingsår:

FLEST VELUDDANNEDE, HVIDE MÆND I FOLKETINGET

Den er skæv med uddannelse, alder, køn og etnicitet, når Folketinget åbner tirsdag, og du skal spejle langt efter en faglært eller ufaglært i Folketingssalen.

■ Det er langt mellem ufaglærte, kortuddannede og nydanskere i Folketingssalen, når statsminister Mette Frederiksen (S) i disse dage byder velkommen til en ny sæson på Christiansborg.

For det typiske medlem af Folketinget er nemlig en hvid, dansk midaldrende mand med en lang videregående uddannelse.

Ifølge Danmarks Statistik er Folketinget, som åbner tirsdag, overrepræsenteret af personer med lange videregående uddannelser sammenlignet med resten af befolkningen.

Det samme gælder mænd og personer i aldersgruppen 30-59 år.

Og så skal der altså også lades længe efter folketingsmedlemmer, der ikke har dansk klingende navne.

Fem gange så mange i Folketinget

Især på uddannelsesfronten står det skævt til i Folketinget, viser Danmarks Statistiks tal.

47 procent af Folketingets 175 medlemmer, der blev valgt ved valget i 2019, har en lang videregående uddannelse bag sig.

Men i befolkningen som helhed gjaldt det i 2019 kun for ti procent, viser tallene.

Dermed fylder personer med en lang videregående uddannelse næsten fem gange så

meget i Folketinget som i befolkningen.

– Noget af forskellen i uddannelsesniveau mellem befolkningen og folketingsmedlemmerne kan skyldes, at flere med lang videregående uddannelse stiller op til Folketinget. Men andelen med lang videregående uddannelse er endnu større blandt de valgte end blandt de opstillede, siger afdelingsleder Dorthe Larsen, som arbejder med valgstatistikken i Danmarks Statistik.

Omvendt er personer med grundskole eller en erhvervsfaglig uddannelse underrepræsenteret i Folketinget.

I befolkningen havde 32 procent en erhvervsfaglig uddannelse i 2019 – i Folketinget lød andelen kun på ni procent efter sidste folketingsvalg.

Færre unge og kvinder

Også i forhold til alder, køn og etnicitet er Folketinget skævt.

En femtedel af danskerne lå

Foto: Søren Andersen

Foran Christiansborg ved Folketingets åbning 4. oktober.

i 2019 i alderen mellem 18 år 30 år. Men det var kun seks procent af de personer, der blev valgt ind i Folketinget, der var så unge.

I den høje ende er den også

gal. Ældre på mindst 70 år er stærkt underrepræsenteret i Folketinget i forhold til i befolkningen.

Og så er det også kun 39 procent af folketingsmedlemmerne, der er kvinder, selvom de som bekendt udgør omkring halvdelen af befolkningen.

Du møder Mette, ikke Muad

Navne som Muad, Ayse og Anjani kommer heller ikke til at betrede Folketingets talerstol i denne uge. Mette, Søren og Jens er bedre bud.

Andelen af indvandrere og efterkommere er nemlig langt lavere i Folketinget end i befolkningen på 18 år og derover.

Kun tre procent af medlemmerne i Folketinget er indvandrere eller efterkommere, mens det gjaldt for 14 procent af den voksne befolkning i 2019.

Kilde: Fagbladet 3F

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU, DET FAGLIGE UDVALG

Af Kim Bilfeldt, ansvarlig for udvalget

sendes til abonnenter, men vil også gerne mere ud på arbejdspladserne, så bladet kan ligge i skurvognene.

Det er, som i andre dele af vores Folkebevægelse, båret af ildsjæle, både i København og i Jylland, men vi har mange opgaver, og ønsker flere faglige kræfter.

EU-Nævnet har hidtil givet god støtte initiativer og oplysning om EU i fagforeninger, blot vi er parate til at lægge frivillige timer til oplysningen.

Vil du give en hånd med eller vide mere – så ring til Kim Bilfeldt, tlf 22941910 eller mail kimw@bilfeldt.dk

■ Vi har haft gode og brede udadvendte aktiviteter i BJMF's EU-udvalg i samarbejde med Folkebevægelsen Mod EU – det faglige udvalg. Udvalget er blevet styrket, også i samarbejdet med de jyske faglige. Enkelte gange dukker en maler eller VVS'er op til vores møder.

Vi vil gerne have flere fagforeninger med. Vi er enige om, at Faglig EU Debat skal

EN ANNULLATIONSSAG VED EU-DOMSTOLEN

■ Et annullationssøgsmål er, hvor EU-domstolen kontrollerer, om den nye lovgivning er i overensstemmelse med EU's grundlov.

EU-domstolens magt er begrænset til et strengt juridisk synspunkt. Kun regeringen kan anlægge en sag om at få annulleret mindstelønsdirektivet, og det skal ske inden for en kort frist på to måneder og 24 dage, efter direktivet er officielt vedtaget.

Hvad kan resultatet blive? EU-domstolen kan give Danmark helt, delvist eller ingen medhold i en sag om at annullere mindstelønsdirektivet. Det vil sige, at direktivet kan forblive uændret. Det kan delvist ændres, så fx nogle af artiklerne skal fjernes, eller det kan blive helt annulleret.

Fordelen ved et annullationssøgsmål er:

1) EU-domstolen tvinges til at fastsætte præmisser for, om

og hvordan direktivet skal tolkes og anvendes

2) En domsafgørelse kan trække en streg i sandet i forhold til, hvor langt EU kan blande sig i løndannelsen og det kollektive aftalesystem.

Dette uddrag er fra 3F's hjemmeside ved EU-chef Nadja Lundholm Olsen. Uddrag ved Lars Frederiksen, redaktionen

KOM MED I FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

Scan QR-koden og bliv medlem af Folkebevægelsen mod EU

KOM MED I FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU'S FAGLIGE UDVALG

Scan QR-koden læs mere om Fagligt Udvalg i Folkebevægelsen mod EU

FAGLIG EU-DEBAT

udgives af Fagligt Udvalg i Folkebevægelsen mod EU, Lyngbyvej 42, 2100 København Ø
Telefon 35 36 37 40. E-mail: fb@folkebevaegelsen.dk

Redaktionsudvalg: Eva Hallum (ansv.h.)
Ansvarshavende jyske redaktion: Tommy Christensen
Tscherning Johansen, Kirsten Anette Christensen, Lars Frederiksen, Lars Østergaard og Isabel Berg.

Layout: Karen Hedegaard. Tryk: billigtryksag.dk
ISSN: 2245-1897

Eftertryk med kildeangivelse ses gerne.

